

ZPRAVODAJ Č. 47

LÉTO 2023

REGIONÁLNÍ FOLKLOR DO ŠKOLY

NÁRODNÍ
ÚSTAV
LIDOVÉ
KULTURY

Zpravodaj 47

léto 2023

Milé děti, paní učitelky, páni učitelé,
něco končí a něco nového začíná. U konce je další školní rok a s ním i téma našeho projektu: **My jsme tady dva, kamarád a já**. Toto téma vyvrcholí, jako každoročně, stejnojmenným programem na MFF ve Strážnici. Náš projekt tentokrát zastupují děti ze ZŠ v Novém Hrozenkově. Letošní téma o přátelství tedy končí, ale nekončí přátelství, která prožíváte. Třeba o prázdninách nějaká nová navážete, třeba získáte nové přátele, ale na ty současné nezapomínejte.

A.Sch, M.M., L.J.

I. Aktuálně

Vždy před prázdninami vás seznamujeme s tématem pro příští školní rok. Nejen proto, abyste se měli již teď před prázdninami na co těšit, ale také proto, abyste o tom mohli včas přemýšlet, co zajímavého k tématu přidáte právě vy a co můžeme spolu v příštím roce prožít.

Pro školní rok 2023/2024 vypisujeme téma:

Název sám obsahuje jasný směr naší práce v příštím školním roce v projektu Tady jsme doma- regionální folklor do školy.

Přáli bychom si, aby děti vnímaly, že lidová píseň je naším národním bohatstvím. Přináší informace o tom, jak žili naši předkové, o tom, co je trápilo i těšilo.

Spolu s písní se můžeme zamyslet nad silou lidského vztahu, ať jde o vztah k člověku nebo k přírodě, ale také k domovu. Písně nám přinášejí poučení i radost z krásné melodie a působivých slov. Prostě objevit tu krásu, znamená najít poklad, který nás může provázet celý život. A když píseň předáme dalším, bude žít. A o to nám v příštím roce půjde.

Upozornění pro paní učitelky, pány učitele

Náš podzimní seminář věnujeme lidové písni. A je na co se těšit. Jako přednášející přislíbili účast např. prof. Judita Kučerová, doc. Lubomír Tyllner, Mgr. Petr Galečka a další. Jejich sdělení přinesou vždy nejen teorii, ale zaměří se i na praxi.

Nezapomeňte si proto 13.-15.října 2023 ve svém kalendáři blokovat pro naše setkání!

II. Co zajímavého proběhlo

V Proskovicích vítali jaro vynášením smrtky.

V MŠ v Moravské Nové Vsi proběhlo odpoledne s názvem Tatínku, pojď si hrát, kde si děti a tatínci tvořili společné zážitky prostřednictvím her.

V MŠ uspořádali také projekt o včelách. Děti navštívil včelař Tomáš Roblík i se svými včelkami.

Děti se od něj dozvěděly, jak a kde všude včely žijí, jak se vyvíjejí, jaké tvoří společenství, jak mají rozděleny role v úlu. Měly možnost důkladně všemi smysly prozkoumat včelí úl, vyzkoušet si veškeré včelařské vybavení a vyzkoušet si i ochranný oblek včelaře včetně klobouku se sítí.

Prohlédly si také včelí plástve, potěžkaly si včelí vosk a sledovaly živé včely v bezpečném proskleném „včelotěsném“, insektáriu. Děti dostaly na jednorázových dřevěných lžičkách i trochu sladkého medu na ochutnání a náramně si pochutnaly.

V **Prachaticích** pojali letošní téma zodpovědně. Spojili se s kamarády, kterým napsali dopis. Vyptávali se také rodičů, zda si pamatují na své kamarády z dětství. Všichni si na ně pamatují a někteří z rodičů se s nimi scházejí dodnes.

MŠ Doubravník a jejich čarodějnický den:

Jak se loučí naši nejstarší

Žáci páté třídy z **Prachatic** si společně vytvořili talisman pro přestup na druhý stupeň. A využili k tomu tradiční řemeslo. Společně si utkali kobereček ze starých triček. Každý z žáků si na koberečku utkal vlastní pruh. Je to tedy společná práce žáků a také vzpomínka na 1. stupeň ZŠ i projekt **Tady jsme doma – regionální folklor do školy**.

A takto se loučí předškoláci z **MŠ Moravské Nové Vsi**.

IV. Pro učitele

Lidová píseň? Národní píseň?

Stojíte před definicemi lidové či národní písně a nejste si jistí, jak oba pojmy odlišit a správně použít?

Základní definicí je, že lidová píseň je ta, u které není znám její původní autor a tudíž je vždy anonymní. Taková píseň se šířila pouze ústně. Maminka s babičkou si zpívaly při domácích pracích či při práci na poli, muži při kosení trávy nebo plavení koní, děti při hře nebo pasení dobytka, mladí lidé na svatbách i na tanečních zábavách u muziky apod. Písně byly slyšeny jiným člověkem, lépe či hůře jím zapamatovány a podle jeho paměťových a interpretačních kvalit dále zpívány. Tento člověk určitě také odcházel ze svého bydliště za prací či na trh do jiné vesnice a písnička jej provázela. Až poté, co byla píseň zachycena některým ze sběratelů, kteří objevovali půvab lidové kultury od poloviny 19. stol. do současnosti, začal druhý život lidové písničky, tj. písně naučené ze zpěvníku. Nejznámějšími sběrateli na našem území byli *Karel Jaromír Erben, František Sušil, Martin Zeman, František Bartoš, Leoš Janáček, Josef Poláček, Vratislav Vycpálek a mnozí další*.

Termín národní píseň byl v minulosti hojně využívaným ekvivalentem k pojmu lidová píseň. V Čechách a na Moravě byl tento pojem častý především v 19. a na počátku 20. století. Jsou tak označovány písničky lidu jedné etnické a jazykové jednoty a nepředpokládá se u nich podíl a vliv etnik jiných. V laické populaci jsou tak také označovány písně známé a zpívané celonárodně bez ohledu na jejich regionální příslušnost.

V. K úvaze

Zpěv, tanec a hra mají v sobě integrační schopnost. Prostě dovedou lidi spojovat.

A.Sch

